

5.SINIF 6. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık ADIYAMAN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda verilen atasözlerini ilgili oldukları konu ile eşleştiriniz.

ATASÖZÜ	
a	Vakitsiz öten horozun başını keserler.
b	Bir el bir eli, iki el bir yüzü yıkar.
c	Bir ağızdan çıkan bin ağza yayılır.
d	Akarsu, çukurunu kendi kazır.
e	Kaçan balık büyük olur.

KONU	EŞLEŞTİRME
Fırsat	()
Zaman	()
Dedikodu	()
Dayanışma	()
Çalışmak	()

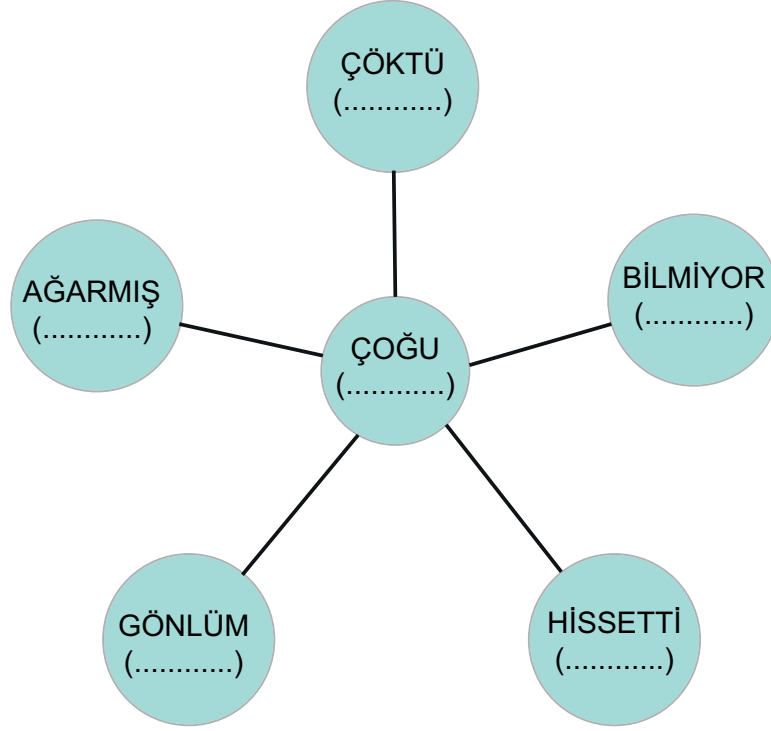
2. Aşağıdaki cümlelerde bulunan ses olaylarını ilgili kutucuğu işaretleyerek gösteriniz.

CÜMLELER	ÜNSÜZ BENZEŞMESİ	ÜNSÜZ YUMUŞAMASI
Denizin dibini göremiyorum.		
Yavaşça içeri girdim.		
Saat beşte evde olmalıyım.		
Öğrencilerin çoğu dışarıda bekliyor.		
Sakız çiğneyince insan acıkıyor.		
Umudu yollara bıraktık.		

3. Aşağıdaki sözcükleri anlamlarına göre eşleştirip ilgili kutucuğu işaretleyiniz.

CÜMLELER	GERÇEK	MECAZ	TERİM
Ülkemizi yükseltecek genç <u>beyinlere</u> ihtiyaç var.			
Biraz hızlı <u>yürüyelim</u> çocuklar.			
Olayın üzerindeki sis <u>perdesi</u> kalktı.			
Üç yıldır <u>soğuk</u> bölgelerde yaşıyorum.			
Bu hafta eylem <u>köklerini</u> öğrendik.			
Babam bugün çok <u>kızgın</u> duruyordu.			
Arkadaşların <u>sırlarını</u> kimseye anlatma.			

4. Aşağıdaki sözcüklerde görülen ses olaylarını sözcüklerin altına yazınız.

5.

ÜNSÜZ YUMUŞAMASI	ÜNSÜZ BENZEŞMESİ	ÜNLÜ DARALMASI
kalbim	getirtti	bilmiyor
----	1923'te	yapmıyor
uçacağım	----	uçmuyorsun
kitaplığı	bitkin	----

Bu tabloda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) gönlüm - yurttaş - gülüşüyor
- B) fıstıkçı - ömrüm - bilmiyor
- C) derdim - atkı - diyecek
- D) yemeği - balıkçı - biliyoruz

6. Aşağıdaki cümlelerde bulunan söz sanatlarını altındaki boşluğa yazınız.

I	Dans eden kelebekler, göz kırpan kuşlar vardı yolumuzda.
Kullanılan söz sanatı:	
II	Kuşlar sevinçle ötüyordu.
Kullanılan söz sanatı:	
III	Sular annemin yüzü gibi tertemizdi.
Kullanılan söz sanatı:	

7. • Kardeşim 4 mart 2020'de sınava girecek.
• Seninle Pazar günü buluşalım.
• Adıyaman'ın Kuzeyi çok soğuk oluyor.

Yukarıdaki cümlelerde yazımı yanlış olan sözcükleri aşağıya yazınız.

8. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı sözcüklerin anlamını (gerçek, mecaz) yanındaki kutucuklara yazınız.

	Zaman <u>darlığından</u> ders çalışamadık.
	<u>Alçak</u> damlı evlerden yüksek tepelere baktık.
	Hayatımıza girdiğinden beri <u>tadımız</u> kalmadı.
	<u>Hafif</u> torbayı alıp yola koyuldu Keloğlan.
	Bilgi bakımından <u>zayıf</u> bir öğrenciymiş.

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ SONUÇLARI 2019

HABER BÜLTENİ

Türkiye nüfusu
31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla
83 milyon 154 bin 997
kişi oldu

Türkiye'de ikamet eden nüfus 2019 yılında, bir önceki yıla göre

1 milyon 151 bin 115 kişi arttı.

Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı, **binde 13,9** oldu.

Kadın nüfus
%49,8
41 milyon 433 bin 861

Erkek nüfus
%50,2
41 milyon 721 bin 136

[f](#) [i](#) [t](#) [v](#) [i](#) / [tuikbilgi](#) | [www.tuik.gov.tr](#)

tuik

Bu metinden aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'deki nüfusun yıllık artış hızına
- B) Türkiye'deki nüfusun ne kadar olduğuna
- C) Erkek nüfusun kadın nüfusundan daha hızlı arttığına
- D) Bir önceki yıla göre nüfusun kaç kişi arttığına

10. Doğal afet; büyük oranda veya tamamen insanların kontrolü dışında gerçekleşen, mal ve can kaybına neden olabilecek tehlikeli ve genellikle büyük çaplı olaydır. Afetin ilk özelliği doğal olması, ikincisi can ve mal kaybına neden olması, bir diğeri çok kısa zamanda meydana gelmesi ve son olarak da başladıktan sonra insanlar tarafından engellenememesidir. Bazı afetlerin yeryüzünün nerelerinde daha çok olduğu bilinmektedir. Örneğin deprem, heyelan, çığ, sel gibi bazı afetlerin sonuçları depremde olduğu gibi doğrudan ve hemen ortaya çıkar. Ama kuraklıkta olduğu gibi bazılarının sonuçları ise uzun bir zaman sonra ve dolaylı olarak görülür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğal afet değildir?

11. Aşağıdaki tablolarda "kırık" sözcüğünün kullanıldığı anlamları eşleştiriniz.

a	Saf renkten hafif uzaklaşmış
b	Tam nota göre düşük olan
c	Kırılmış olan
d	Kemiğin bir etkiyle kırılması
e	Kırıntı
f	Gücenmiş, üzgün

(...)	Yerler ekmek kırığıyla dolmuş.
(...)	Kolumdaki kırık çok şükür iyileşti.
(...)	Kırık beyaz gelinlik giymişti.
(...)	Sandalyenin kırık ayağını tamir ettim.
(...)	Karnesinde üç dersten kırık vardı.
(...)	Hüzünlü ve kırık bakışları içimi acıttı.

12.

1

Çalışmaya devam edelim, yine iş başa düştü.

2

Kimse başına buyruk davranmasın.

3

Öğretmenin bir dediğini iki etmiyor.

4

Ellerinizi su ve sabunla 20 saniye boyunca yıkayınız.

Numaralandırılmış kutucukların hangisinde deyim kullanılmamıştır?

13.

ÜÇ AŞAMALI SEZAR ŞİFRESİ

Milattan önce 50'li yıllarda yaşanan Sezar, bir şifreleme yöntemi geliştirmiştir. Roma İmparatoru Sezar, göndereceği gizli bilgileri bu şifre yardımıyla şifrelemiştir. Her harfi, alfabedeki sırasına göre kendisinden sonra gelen dördüncü harfle değiştirmiştir. Örneğin "b" harfi yazılacaksa onun yerine "e" harfi yazılmıştır.

A B C Ç D E F G Ğ H İ J K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

Buna göre aşağıdaki şifrelerin hangisinde "Okumak" sözcüğü yazmaktadır?

A) RNZPDR

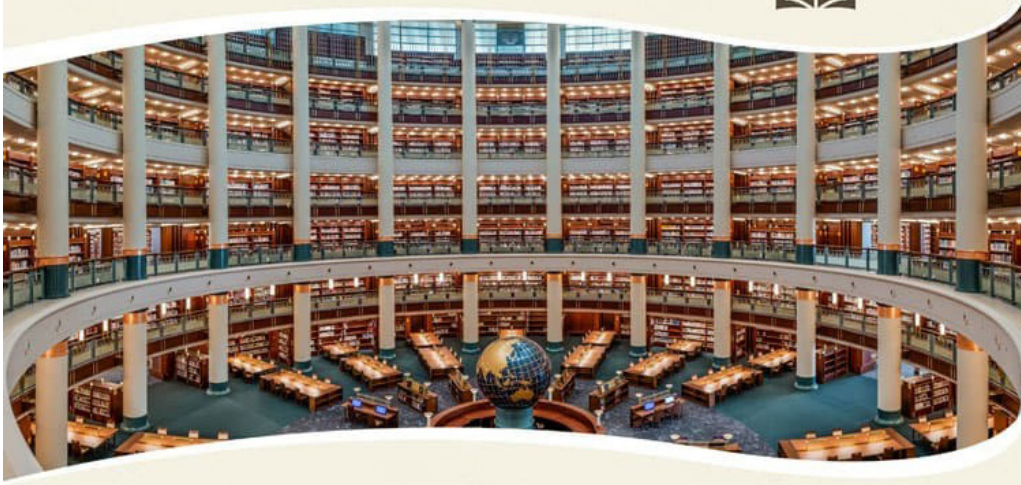
B) SOZPDO

C) ŞUPHHO

D) EMÖMPR

Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan,
Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi'nin resmi açılışını
20 Şubat Perşembe günü gerçekleştirecek

 7 gün 24 saat
hizmet verecek

 125.000 m²
kapalı alan

 5 bin kişiye
hizmet verebilecek

 201 km
raf uzunluğu

Kütüphane **Selçuklu, Osmanlı ve çağdaş mimariden** esintiler taşıyor

Cihannüma Salonu

Tarihteki **16 Türk Devleti** sembolize edilerek 16 sütundan oluşuyor

3 bin 500 metre kare alan

224 kişilik oturma kapasitesi

134 farklı dilde
100 farklı ülkeden kitap

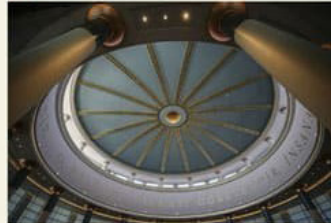
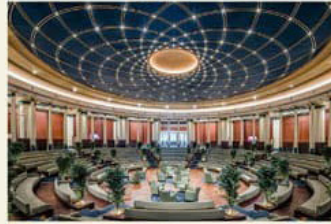
4 milyon basılı kaynak
*2 milyon kitap,
2 milyon süreli yayın*

120 milyon makale ve rapor

Erişilebilen
550 bin e-kitap

200 bin kitaptan oluşan koleksiyon

Kubbesinde, Alak Suresi'nin "O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir" şeklindeki 4 ve 5. ayetleri yer alıyor

Bu metinden Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ne kadar basılı kaynak olduğuna
- B) Farklı Türk devletlerinin mimari özelliklerini taşıdığına
- C) Sütunların Türk devletlerini temsil ettiğine
- D) Türkiye'nin en çok kitap bulunan kütüphanesi olduğuna

15. Aşağıdaki sözcüklerden yazımı yanlış olanları yuvarlak içine alınız.

bir çok
el ele

düm düz
pek az

kırk iki
10'ar

- 16.
- I. Kimse bizim değerimizi bilmiyor.
 - II. Toplumdaki bireylerin hepsinin ayrı yeri vardır.
 - III. Kardeşine de aynı cevabı vermiş.
 - IV. Cemiyet içinde saygılı olmalıyız.

Kıymet
Fert
Toplum
Yanıt

Yandaki kutucukta eş anlamları verilen numaralandırılmış cümlelerdeki sözcüklerin altını çiziniz.

17.

ANLAM EŞLEŞTİRME	
Yüzünün derin çizgilerinden adamın kaç yaşında olduğunu tahmin edebiliyorum.	
Aramızdaki kırınlıklara bir çizgi çekmek zorundayız.	
Küçük çocuk yazmayı öğrenmek için çizgiler çiziyordu.	
Çizginin yalnız uzunluk boyutu vardır.	

“Çizgi” sözcüğünün hangi anlamlarda kullanıldığını (gerçek, mecaz, terim) kutucuklara yazınız.

18. Aşağıdaki cümlelerde virgülün hangi görevlerde kullanıldığını karşlarına yazınız.

CÜMLE	KULLANIMI
Küçük, koltuğun arkasına saklanmıştı.	
Yanıma sarı saçlı, yeşil gözlü bir çocuk oturdu.	
Çınar ağacı, yazın sıcak günlerinde misafirlerine serinlik sunardı.	
Gömlüklerini çıkardı, ütüledi, dolaba koydu.	
Kapıyı çalıp içeri gir, dedi.	
Kasada 10,75 para vardı.	
Tamam, dediğin gibi olsun.	
Mehmet Akif, İstiklal Marşı'nın unutulmaz şairi, törenle anıldı.	

19.

YAŞAM VE UMUT

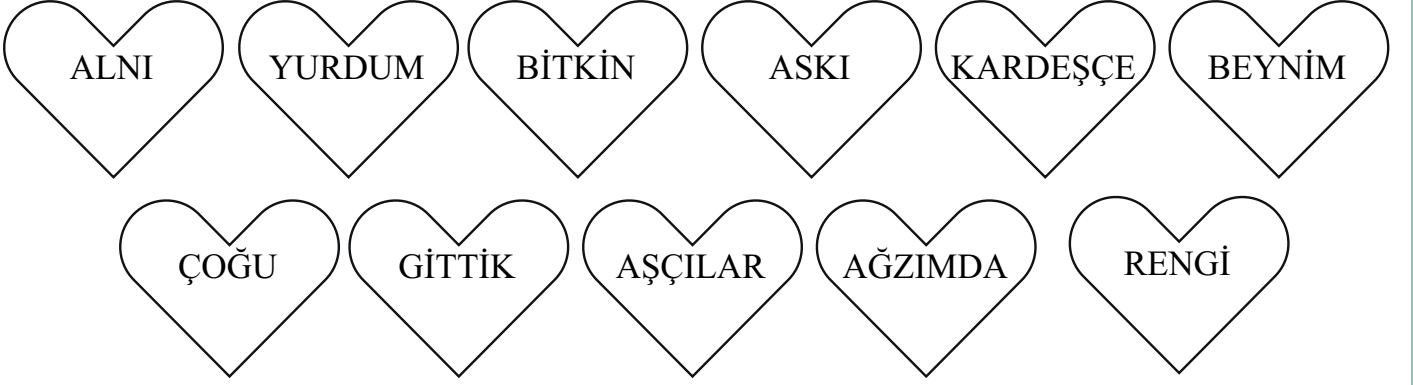
Güzel bir bahar günü iki kurbağa güle oynaya kırlarda gezerken içi süt dolu bir kovaya düşer. Kurbağalardan biri hemen paniğe kapılır ve kurtulmasının imkânsız olduğunu düşünerek kendini sütün içine bırakır. Zavallı kurbağacık çaresizce dibe doğru çöker ve boğulur. İkincisi ise belki kurtulabileceğini sonunda boğulsa bile direnmesi gerektiğini düşünerek kurtulma umuduyla sürekli hareket eder, çırpınır. Bu çabaları sonunda süt yağ bağlar ve kurbağa da oluşan yağ tabakalarından birinin üzerinde kalarak kurtulur. Gördüğünüz gibi birinci kurbağa umudunu yitirerek kendi sonunu hazırlar.

Belli ki hiçbir umut ışığı kalmazsa bazı insanlar da kendilerini umutsuzluğun ellerine teslim edebilir. Böyleleri umutsuzluğun, karamsarlığın batağında boğulanlardır. Çünkü umutsuzluk hastalıkların en korkuncudur. Umudumuzu yitirsek yaşam isteğimizi, direncimizi kısaca her şeyimizi yitiririz.

Bu metinde geçen ve aşağıda açıklamaları verilen kelimeleri bulunuz.

-- N - K	Ani dehşet duygusu, büyük korku.
--- E - Ç	Dayanma, karşı koyma gücü.
- A -- K -	Katman, birbiri üzerinde bulunan yassıca maddelerden her biri.
-- T --	Bir şeye duyulan eğilim, arzu.
-- Ş --	Ömür, hayat.

20. Aşağıdaki kalplerin içinde ünlü düşmesi olan sözcükleri maviye, ünsüz yumuşaması olan sözcükleri sarıya, ünsüz benzeşmesi olan sözcükleri de yeşile boyayınız.

21. Arda, İrem, Özge ve Zeynep adlı öğrenciler Türkçe öğretmeninin verdiği yazım kurallarıyla ilgili olan oyunu oynamaktadır. Oyunun kuralı şudur: Oyuncular verilen cümlelerde yazım yanlışı olmayanlara D, olanlara Y yazacaktır.

Cümleler şunlardır:

- I. Van Kedisi iki gözü birbirinden farklı tek kedi türüdür.
- II. Fatma Teyzem akşam bize geliyor.
- III. Konya Ovası Türkiye'nin en büyük ovasıdır.
- IV. Menekşe Mahallesi bu geceki depremde çok korktu.
- V. Açılış 3 Ağustos salı günü yapılacak.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi oyunu kazanmıştır?

A) ARDA:

I	II	III	IV	V
D	D	D	Y	Y

B) İREM:

I	II	III	IV	V
Y	Y	D	D	Y

C) ZEYNEP:

I	II	III	IV	V
Y	Y	D	Y	Y

D) ÖZGE:

I	II	III	IV	V
Y	D	D	D	Y

22. Aşağıdaki sözcüklere verilen ekler eklendiğinde görülen ses olaylarını yazınız.

Sözcük	Ek	Oluşan Sözcük	Ses Olayı
Kitap	-cı		
Renk	-e		
Gözlük	-ü		
Gözlük	-de		
Yurt	-daş		
Borç	-dan		
Kurt	-u		
Kâğıt	-cı		
Gönül	-ü		
Borç	-a		
Resim	-i		
Topaç	-ı		

23. Amerikalı bilim insanları, boyları 135 metreyi, gövde çapları 12 metreyi bulan, bazıları 4 bin yıllık anıt ağaçların nasıl bu kadar büyüyebildiği konusundaki sırrı çözdüler. Görenleri hayranlık ve şaşkınlık içinde bırakan sekoya anıt ağaçlarından Amerika'nın batısında, Kuzey Kaliforniya'da yüzlercesi bulunuyor.

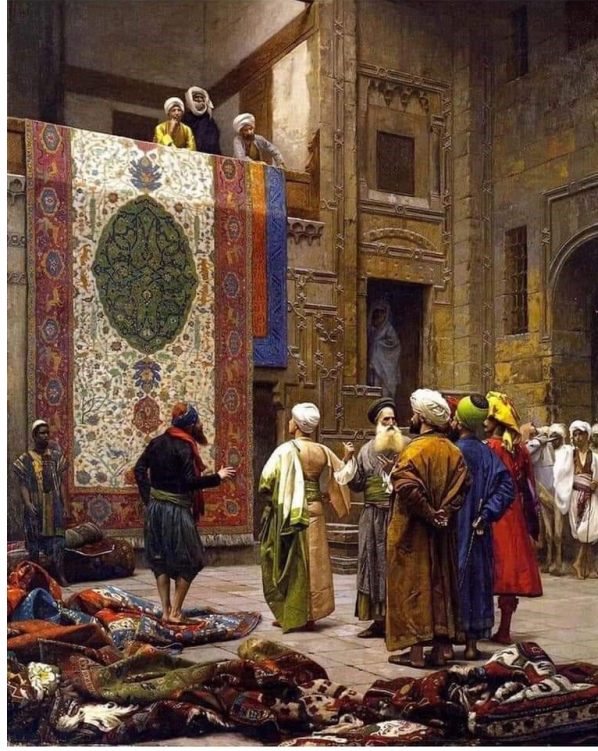
Bugüne kadar hiç kimse bu ağaçların en tepeye kadar nasıl su çektiğini bilmiyordu. Ağaçlar, suyu topraktan emerek alıyor. Bu su, ağacın gövdesindeki en ince kanallardan geçiyor. Ama bir noktaya geldiğinde emiş gücü zayıflıyor ve ağacın büyümesini önlüyor. Anıt ağaçlar da 100 metreyi aşınca su emmeyi durduruyorlar.

Kaliforniya'daki Berkeley Üniversitesi bilim insanları, bu ağaçların sırrının "sis"te gizli olduğunu saptadılar. Pasifik Okyanusu'nun nemli havası, kıyı ormanları üzerine geldiğinde, suyun büyük bir miktarı, anıt ağaçların iğne yapraklarına ve dallarına yapışıyor, buradan yere damlıyor veya gövdeden süzülüyor. Araştırma ekibinin başkanı Dr. Todd Dawson "Bunun sonucu ağaç en tepeye kadar daha az su emmek zorunda kalıyor. Böylece bu ormanlar kendi nemli iklimlerini yaratmış oluyorlar. Ağaçlar da büyüdükçe büyüyor" diyor.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anıt ağaçların toplumdaki yeri
B) Anıt ağaçların sırrı
C) Anıt ağaçların tarihi
D) Anıt ağaçların nerelerde yetiştiği

24.

Bu görselden hakkında bilgi edinilebilecek olanları işaretleyiniz.

- Günlük hayattaki kıyafetlere
- Dönemin mimari yapısına
- Hangi milletlerden oluştuğuna
- Halılarda kullanılan desenlere

25.

S	E	R	E	D
A	P	K	N	Ü
B	U	S	L	U
A	O	G	İ	U
H	S	O	N	G

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hanginin zıt anlamlısı tabloda verilmemiştir?

- A) Sınıftaki yaramaz öğrencileri öğretmen uyardı. B) Hızlı giden arabaya polis ceza kesti.
- C) 23 Nisan'da ilk ben şiir okuyacağım. D) Her akşam mutlaka kitap okurum.

26.

	<p style="text-align: center;">www.aaaaa.com</p> <p style="text-align: center;">↙ ↘</p> <p style="text-align: center;">Alan adı(Site adı) Alan adı uzantısı</p>
com	Ticari amaçlı siteler (commercial)
org	Kâr amacı gütmeyen oluşumlara ait siteler. (organisation)
net	Ağlar (networked)
mil	Askerî siteler (military)
gov	Hükûmet ve devlet kurumlarına ait siteler (government)
edu	Eğitimle ilgili kurum ve kuruluşlara ait siteler (education)
gen	Aile veya kişiler için tasarlanmış siteler.

Verilen tabloda internet adresleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır. İnternet adresini kullanarak işlem yapan bazı kişilerle ilgili bilinenler şunlardır:

Ayşe, kişiler tarafından tasarlanmış bir siteye girmiştir.

Ali, eğitim gördüğü üniversitenin internet sitesine girmiştir.

Samet, öğretmenlik sınav sonuçlarını öğrenmek için internete girmiştir.

Buna göre aşağıdaki site uzantılarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) edu B) gen C) gov D) org

27. Kısaltmalardan sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır ve ekin yazımı kısaltmanın son harfinin okunuşuna uyar.

Aşağıdakilerden hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Elazığ'daki depreme AKUT'u da çağırdılar. B) PTT'nin kargo sistemi gayet güzeldi.
C) Final maçı TRT'den canlı yayınlanacak. D) TDK'nın imla kılavuzu çıkıyor.

28. Hayatta mutluluğu sağlayan yol bilim ve sevgidir."

I II III IV

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcüğün eş anlamlısı "yaşam" sözcüğüdür.
B) II. sözcüğün zıt anlamlısı "mutsuz" sözcüğüdür.
C) III. sözcük eş sesli bir sözcüktür.
D) IV. sözcüğün eş anlamlısı ilim sözcüğüdür.

29. Nemrut'u görmek için İzmir'den geldim. Şimdi güneşin doğuşunu gördüğüm için çok mutluyum. Güneşin doğuşunun en güzel olduğu yerdi Nemrut.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Amaç - sonuç cümlesi
B) Neden - sonuç cümlesi
C) Koşul - sonuç cümlesi
D) Karşılaştırma cümlesi

30. Yapılan son düzenleme ile "Yaya Öncelikli Trafik" anlayışı yasal bir zemine oturtuldu. Düzenleme ile artık araç sürücüleri, trafik polisi veya trafik ışığı bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş kavşak giriş ve çıkışlarına, yaya veya okul geçitlerine yaklaşırken "yavaşlamak", buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yaya varsa "ilk geçiş hakkını vermek" zorunlu hâle geldi. Bu amaçla İçişleri Bakanlığınca "Öncelik Hayatın, Öncelik Yayanın" sloganıyla 2019 yılı "Yaya Öncelikli Trafik" yılı ilan edildi. Bu kapsamda 81 ilde "Öncelik Hayatın, Öncelik Yayanın" sloganıyla eylem gerçekleştirilecek.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi "Yaya Öncelikli Trafik" düzenlemesinin amaçlarından biri değildir?

- A) Trafik kazaların sayısını azaltmak.
B) İnsanların birbirine saygı duymasını sağlamak.
C) İnsan hayatının önemini vurgulamak.
D) Yayalara istedikleri yerde geçme hakkı tanımak.

31. Mangala oyunu 2 kişi ile oynanan bir oyundur. Her oyuncu başlangıç aşamasında 24 taşa sahip olur. Mangala oyununda bulunan tahtada toplamda 12 adet oyuk vardır. Bu oyuklar ev ya da çukur adıyla da adlandırılır. Her oyuncunun kendi tarafında yer alan kısımda 6 adet oyuk bulunur. Oyuncular sadece kendi taraflarında bulunan oyuklarından taş çıkartabilirler. Oyuncu kendi tarafındaki oyuktan taş çıkartırken sadece rakibin oyuklarına taş bırakılabilir. 6 oyuğun yan kısmında da birer büyük oyuk yer alır.

Bu büyük oyuklar oyuncular için hazine olarak adlandırılır. Her oyuncu, taşlarını hazine denen kısımlara toplayacaktır. Oyuncunun sağ tarafında yer alan oyuk o oyuncunun hazinesidir. Oyuna genellikle kura ile başlanır. İlk başlangıç aşamasında her oyukta oyuncunun 4 adet taşı vardır.

Bu metinde mangala oyunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kaç kişiyle oynandığına
B) Nasıl oynandığına
C) Oyuna nasıl başlandığına
D) Tarihinin çok eski olduğuna

32. Aşağıdaki metinlerin türlerini karşlarına yazınız.

METİN	TÜR
Meşe bir gün saza demiş: “Doğrusu Tanrı size gadirlik etmiş. Minnacık bir serçe konsa üstünüze beliniz bükülür. Suları ürperten seher yeli baş eğdirir size. Bir de benim şu dağ gibi gövdeme bak! Güneş bile zor giriyor içime, fırtına dallarıma oyuncak. Her esen yel sana bora, bana kasırgalar meltem. Bari gelip gölgede yaşasan da üzerine kanat gersem. Ama sizin soyunuz nedense gider sulu rüzgârlı yerlerde biter. Acıyorum sizlere.	
Gece saat on ikiyi on geçiyor. Taksim’de saatin altında tramvayı bekliyorum. Öyle olmasa, bu kadar ince eleyip sık dokumaya lüzum görmeyip “Vakit gece yarısını geçmişti.” derdim. Epey oluyor. Baharın bu soğuk günlerinde, şu devam eden kıştan bir buz gibi gece, hatırıma geliyor. O zamanlar daha Camlı Köşk’ün camları ve hanende ilanlarının mavi ışığını üşüterek geçen buz gibi bir rüzgâr esiyordu.	
Japonya Depremi 11 Mart Cuma günü Japonya’nın kuzeyinde 8.9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Yerel saatle 14.46’da meydana gelen deprem, yüzyılın en büyük beşinci depremi olarak kayıtlara geçti. Japonya’da önce 8.9 olarak duyulan sarsıntının ABD Jeoloji Merkezince 8.8 şiddetinde olduğu belirtildi. Depremin yerin 10 kilometre altında, ve ülkenin doğu kıyısına 125 kilometre uzaklıkta olduğu kaydedildi.	

33. Aşağıda “dil” ile kurulan bazı deyimlerin anlamları verilmiştir. Bu anlamlar doğrultusunda deyimleri doğru olarak tahmin ediniz.

1	Bir kimse ya da bir şey için kötü söz söylemek uzatmak
2	Sonunu düşünmeden gelişigüzel konuşmak tutamamak
3	Söyleyecek duruma gelmek. ucuna
4	Birinin kötü ve yanlış davranışının sürekli söylemek. düşmek
5	Tekrar tekrar söylemekten usanmak, bıkmak tüy

34. Bir kâse, çeşitli renklerde ipler, plastik folyo ve kendinizin hazırlayacağı yapıştırıcı olursa iş tamam. Kâsenin dışını plastik folyoyla kaplayın. Sonra ipleri yapıştırıcıya batırarak folyonun üzerine yerleştirin. İplerin kurumması için bir gece bekleyin. Ertesi gün folyoyla birlikte ipleri kâsedan ayırın. Sonra da folyoyu iplerden ayırın. İşte kâseniz hazır.

Bu parça aşağıdakilerden hangisinin yanıtıdır?

- A) İplerden kâse nasıl yapılır?
- B) İple kâse yapımından başka bir kâse yapma yolu var mıdır?
- C) İplerden kâse ne işe yarar?
- D) İplerle kâse yapımında hangi tür ip kullanılmalıdır?

35. Su, sıcak havalarda bizi terleterek vücut ısısını düşürür. Vücudumuzdaki zararlı maddeleri ter yoluyla dışarı atılmasını sağlar. Kan dolaşımına yardımcı olur. Hücrelere besin ve oksijen taşır. Yediklerimizi sindirmeye yardımcı olur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi suyun yararlarından biri değildir?

- A) Vücudu zararlı maddelerden temizlemesi
- B) Vücudu serinletmesi
- C) Cildi canlı tutması
- D) Hücreleri beslemesi

36. Ördekler suyu çok seven ancak uçamayan bir kuş türüdür. Göllerde ve bataklık alanlarda yaşarlar. Yassı gagaları, badi badi yürüyüşleri, çıkardıkları “vak vak” sesleri ördekleri diğer türlerden ayırır. Yaban ördeği, Pekin ördeği, sazlık ördeği, labrador ördeği gibi çeşitleri vardır.

Bu parçada ördeklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Türlerine
- B) Özgün yanlarına
- C) Yaşam alanlarına
- D) Niçin uçamadıklarına

37. Su, bulunduğu kabın şeklini alır. Çocuk da böyledir. Baba nasıl konuşuyor, nasıl oturuyor, çocuk ona bakar; onun gibi olmaya çalışır. Bu, zaman zaman aile dışına da taşar. Komşunun ağabeyi de çocuğun görüş alanına girer. Onun gibi yürümeye başlar. Onun gibi konuşur. Çocuk, çocukluktan böyle böyle çıkar.

Bu metinde “çocuk” hangi özelliğinden dolayı suya benzetilmiştir?

- A) Çevresinin etkisiyle kişiliğini oluşturması
B) Taklit yeteneğinin güçlü olması
C) Öğrenmede devamlılık göstermesi
D) Çabuk öğrenmesi

38.

Yukarıdaki görsel kahramanı karınca ve cırcır böceği olan bir metin türünün temsili resmidir. Karınca “çalışkanlığın”, cırcır böceği “tembelliğin” sembolüdür.

Buna göre görselin temsil ettiği metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

39. Gökyüzünden güzellik akıyor
Dağıtıyor dört bir yana
Bulut, eski bulut
Ama bir başka bakıyor
Dünyaya.

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün karşıt anlamlısına aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer verilmiştir?

- A) Güzel günler göreceğiz çocuklar.
B) Toprak bütün güzelliklerini dökmüş.
C) Çiçekleri toplamış, vermiş sevdiğine.
D) Bir demet yapmış sevgisini, gönlünde.

40. Cümle kurma oyunu oynayan öğrencilere öğretmen bir cümle söylüyor ve bir kelimenin altını çiziyor. Öğrenciler de bu altı çizili kelimenin eş seslisini bir cümle içinde kullanıyor. Doğru kelimeyi kullanan yarışmayı kazanıyor.

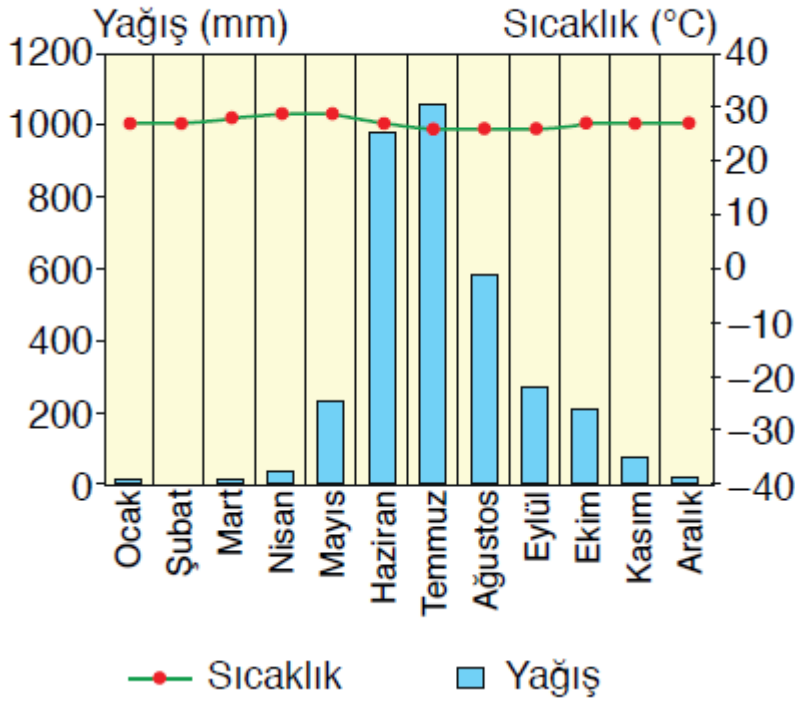
Bu oyunda öğretmen "Bir ırmak gibi ak, bu dünyada." cümlesini kuruyor ve "ak" sözcüğünün altını çiziyor.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini yazan öğrenci, oyunu kazanmıştır?

- A) Gözyaşların yağmur oldu aktı. B) Yıldızlar su gibi aktı, gökyüzünden.
C) Annemin saçlarına ak düşmüş. D) Şelale büyük bir gürültüyle akıyor.

41.

Mangalore (Hindistan)

Bu görselle ilgili aşağıda çıkarılabilenlere D, çıkarılamayanlara Y yazınız.

ÇIKARIMLAR		
1	Sıcaklıkla yağış miktarı arasında tutarlı bir ilişki yoktur.	
2	Kış mevsimi ile yaz mevsimi arasında sıcaklık farkı çok fazladır.	
3	Kış mevsimi ile yaz mevsimi arasında yağış farkı çok fazladır.	
4	En fazla yağış yaz aylarında düşmektedir.	
5	Kışın sıcaklığın sıfırın altına düştüğü görülmektedir.	

OKUL MÜDÜRLÜKLERİNE
SON TESLİM | 22 ŞUBAT
2019

İSTANBUL LİSELERARASI YARIŞMA

GENÇLER OMBUDSMANLIKLA TANIŞIYOR

ÖDÜLLER

Birincilik Ödülü: 5.000.- TL

İkincilik Ödülü: 3.000.- TL

Üçüncülük Ödülü: 2.000.- TL

Ayrıca her dalda 3 adet 1.000.-TL olarak teşvik ödülü verilecektir.

KOMPOZİSYON
YARIŞMASI

RESİM VEYA
DİJİTAL RESİM
YARIŞMASI

SLOGANLI
AFİŞ TASARIMI
YARIŞMASI

KISA FİLM
VEYA ANİMASYON
YARIŞMASI

KONULAR

Konu 1: Kamu Hizmetlerinde Şeffaflık ve Ombudsmanlığın Rolü

Konu 2: Kamu Hizmetlerinde Nezaket ve Ombudsmanlığın Rolü

Konu 3: Kamu Hizmetlerinde Ayrımcılık Yapılmaması ve Ombudsmanlığın Rolü

(İstedğiniz konuyu seçebilirsiniz.)

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

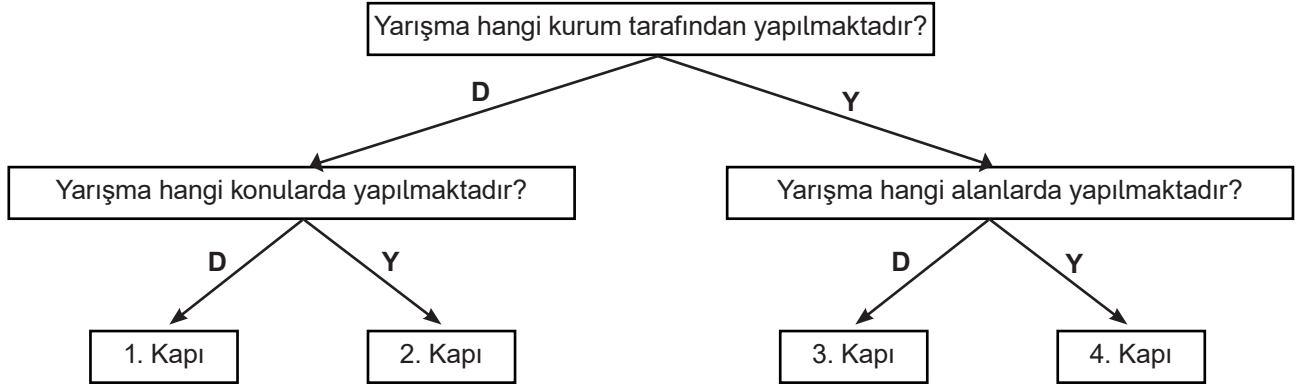
Kurumsal İletişim Birimi
Kavaklıdere Mah. Zeytinli Cad. No: 4 Çankaya/ANKARA
Tel: (312) 465 22 00 | Faks: (312) 465 22 65

www.ombudsman.gov.tr
yarisma.ombudsman.gov.tr

Facebook Twitter Instagram

Aşağıdaki soruların cevabı bu metinde varsa (D), yoksa (Y) oklarını takip ediniz ve kaç numaralı kapiya ulaştığınızı yazınız:

Ben numaralı kapiya ulaştım.

43.

KEMER TAKMAYA

Bütün yolcular benim sorumluumda olduğundan

TRAFİK KURALLARINA UYMAYA

Kurallar bizi korumak için konduğundan

HIZ SINIRLARINA UYMAYA

Yayalar ve çocuklar otomobilim gibi metalden yapılmadığı için

LASTİKLERİMİ KONTROL ETMEYE

Hem aşınma hem de doğru hava basınçlar bakımından yedek lastik de dâhil olmak üzere

ÇOCUKLARIMI KORUMAYA

Onları, güvenlikleri için çocuk koltuklarına oturtarak

DİKKATLİ OLMAYA

Cep telefonuyla konuşmak ve mesajlaşmak beni trafik için bir tehlike hâline getirdiğinden

YORULDUĞUMDA MOLA VERMEYE

Geç gitmek, hiç gidememekten daha iyi olduğundan

KASK TAKMAYA

Motosiklet ve bisiklet, kafamı korumayacağı için

KİBAR VE SAYGILI OLMAYA

Diğer sürücülere saygı göstererek

Bu metinde belirtilen kurallar aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Şoför tutum ve davranışları
B) Araç güvenliği
C) Yolun trafiğe uygunluğu
D) Trafik kuralları

44. Sözlüklerin kendisine özgü hazırlanma ilkeleri ve kullanma özellikleri vardır () Bu özellikler () madde düzeni () yazım () söyleyişle ilgili ilkeler ve diğer özellikler olarak sıralanabilir.

Parantez ile gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

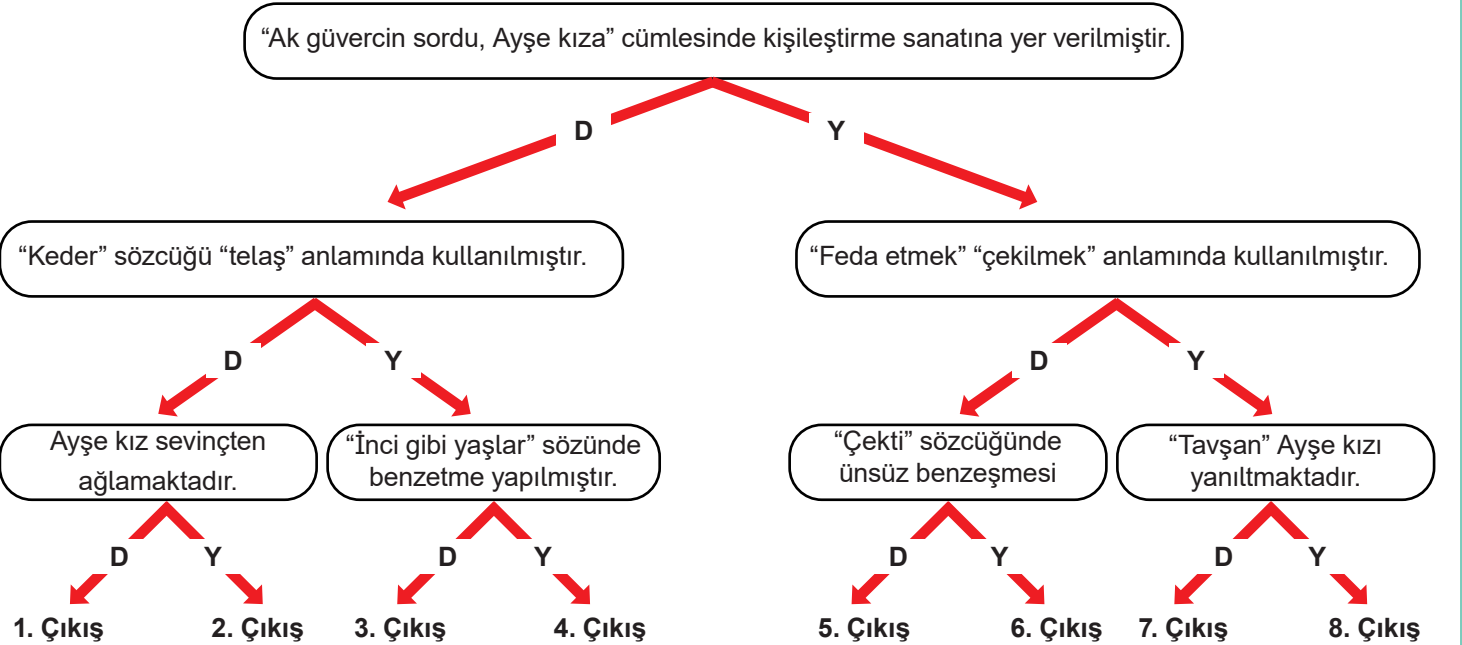
- A) (...) (:) (.) (:)
B) (:) (.) (.) (.)
C) (.) (:) (.) (...)
D) (.) (:) (.) (.)

45. Ak güvercin sordu Ayşe kıza: “Ayşe'm!” dedi, “Kederin nedendir?” Ayşe kız cevap verdi: “... çiçeklerimi, beni, hepimizi kurtardı ama kendi yok oldu. Feda etti canını hepimiz için. Ben kederlenmeyeyim de kimler kederlensin?” Ayşe kız içini çekti, ela gözlerinden inci gibi yaşlar döküldü havuzun sularına. Tavşan “Kederlenme boşuna Ayşe kız.” dedi. “İyi insanlar, iyi hayvanlar, iyi bulutlar hiçbir zaman kaybolmaz. Seven ölmez. Bak hele havuza!” Ayşe kız bir de ne görsün? Demin yağın yağmurla ağzına kadar dolan havuzun üstünde mavi bir buğu yükseliyor, güneşin altın ışıkları altında.

a. Bu metinde çiçekleri, Ayşe kıızı, herkesi kurtaran nedir?

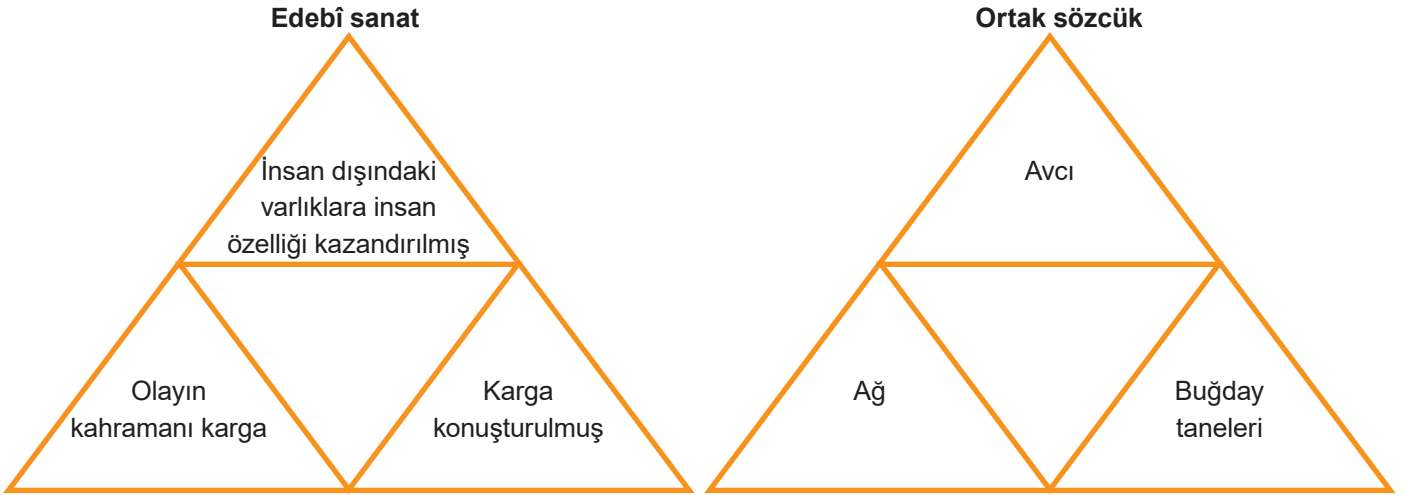
b. Bu metnin ana düşüncesi nedir?

c. Metinle ilgili verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y oklarını takip ediniz ve kaç numaralı kapiya ulaştığınızı yazınız:

“ Ben kapıdan çıktım. “

46. Aşağıdaki tabloya verilen ipuçlarından yararlanarak istenilen sözcüğü yazınız:

47. Aşağıdaki tabloda verilen kelimelerdeki ses olaylarını karşısına yazınız.

Yalnız	
Ayrılık	
Konakta	
Aklım	
Gençlikte	

Yanlış	
Diyordu	
Başkan	
Dalgınlığı	
Niye	

48. Uzmanlar sosyal medyada beğenilmeme korkusunun insanlarda psikolojik sorunlara yol açtığını söylüyorlar. Uzmanlar, aynı zamanda insanların hayatlarının artık birçok yerinde yanlış olmasına rağmen sayıların ayrı bir yeri olduğunu da dile getirdiler. Uzmanlar, yaptığı açıklamalarda sosyal medya kullanıcılarına yönelik araştırmalar yaptıklarını ve araştırmalara göre insanların sosyal medyada genellikle beğenilmek için bir şeyler paylaştığını belirtti.

Yukarıdaki metinde ses olayı olan kelimeleri ilgili yere yazınız.

ÜNSÜZ BENZEŞMESİ	ÜNSÜZ YUMUŞAMASI	ÜNLÜ DÜŞMESİ	ÜNLÜ DARALMASI

49. Aşağıdaki cümlelerde verilen altı çizili kelimeleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.

Arabadan inerken <u>başımı</u> kapıya çarptım.	Gerçek anlam	Derste <u>zamir</u> ve <u>sıfatları</u> karıştırınca herkes bana güldü.
Okulda öğrencilerine karşı <u>sıcak</u> tavırları öğretmeni sever.	Mecaz anlam	Masanın <u>kırık</u> ayağını tamir etmek için bir çivi yeter.
Öğretmenimiz <u>kızgın</u> bir şekilde sınıfa girdi.	Terim anlam	Filler iri ve hantal <u>gövdelerine</u> rağmen çok atik hayvanlardır.
<u>Boğaz'ı</u> geçtikten sonra Marmara Denizi'nin güzelliğini görmeye başladık.		Hiçbir zaman cesaretinin <u>kırılmasına</u> izin verme.

50. Aşağıdaki kelimeleri belirtilen anlama gelecek şekilde cümlede kullanınız.

PERDE	Gerçek	
	Mecaz	
	Terim	
DOĞRU	Gerçek	
	Mecaz	
	Terim	

51. Dünyada son yıllarda sosyal medya kullanan birçok insanda bir çeşit kaygı bozukluğu FOMA'nın görüldüğünü aktaran iletişim uzmanı, "Bu insanlar sürekli sosyal medya için telefona dönüp dönüp bakıyor. Türkiye'de 50 milyon internet kullanıcısı var. Kullanıcılar ortalama beş dakikada bir telefonuna bakıyor. Yine yapılan araştırmaya göre cüzdanımızı kaybettiğimizde bunun yanımızda olmadığını üç saatte fark ediyoruz ama telefonu kaybettiğimizi beş dakikada anlıyoruz." diye konuştu.

Yukarıdaki metinde geçen ses olaylarını ilgili yere yazınız.

ÜNSÜZ BENZEŞMESİ

ÜNSÜZ YUMUŞAMASI

ÜNLÜ DÜŞMESİ

52. Aşağıdaki cümlelerde ilgili verilen bilgi doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

	"Arkadaşları arasında en <u>sevdiği</u> Ahmet'miş." cümlesinde altı çizili sözcükte ünsüz yumuşaması olmuştur.
	"İnsanlar her zaman <u>affedici</u> olmalıdır." cümlesinde altı çizili sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.
	" <u>Faydasız</u> işlerle uğraşmak hiçbir işle uğraşmamak gibidir." cümlesinde altı çizili kelimedede ses olayı yoktur.
	"Elvan, sınıfta parasını <u>kaybetmişti</u> ." cümlesinde altı çizili kelimedede birden fazla ses olayı vardır.
	"Evin <u>önü</u> bir panayır gibi olmuştu." cümlesinde altı çizili kelimedede kaynaştırma sesi kullanılmıştır.
	"Ramazan <u>geldiğinde</u> hepimizin <u>kulağı</u> ezanı bekler." cümlesinde altı çizili kelimelerde aynı ses olayı vardır.
	"İngiltere bir maçta sekiz gol <u>atmıştı</u> ." cümlesinde altı çizili kelimedede ünsüz benzeşmesi vardır.
	" <u>Nesli</u> tükenen hayvanların fotoğraflarını topluyordu." cümlesinde altı çizili sözcükte ünlü düşmesi vardır.

KENDİNİ KONTROL ET

Yukarıdaki çalışmada doğru dediğin cümlelerin ilk harfini sırasıyla kutucuklara yaz. Bakalım ne çıkacak.

--	--	--	--	--	--

53. Aşağıdaki sözcüklerin eş anlamlılarını(anlamdaş) karşısına yazınız.

Doktor		Cümle	
Amaç		Hasret	
Beyaz		Şöhret	
Duygu		Sözcük	

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını (karşıt) karşısına yazınız.

Zengin		Ağır	
Zarar		Yaşlı	
Borç		Yokuş	
Savaş		Yanlış	

Verilen cümlelerde geçen eş sesli (sesteş) sözcükleri cümlenin karşısına yazınız.

Bakkaldan iki kilo çay, bir kilo elma aldım.	
Sazların arasından bize doğru yüzen bir kaz gördüm.	
Ben her yaz buralara kekik toplamaya gelirim.	
Ocak ayında yollar kapalı olduğu için köye gidemedik.	

54. Aşağıdaki atasözlerini ilgili oldukları anlamla eşleştiriniz.

Baş başa vermeyince taş yerden kalkmaz.
Damlaya damlaya göl olur.
Ak akçe kara gün içindir.
İnsan beşer, kuldur şaşar.
Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
Bol bol yiyen, bel bel bakar.
Ak koyunun kara kuzusu da olur.
Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.
İşten artmaz, dıştan artar.
Yalnız taş duvar olmaz.
Bu kadar kusur kadı kızında da bulunur.

TASARRUF
YARDIMLAŞMA
HOŞGÖRÜ

55. Aşağıda verilen deyimleri yanındaki cümlelerle eşletin.

	Masal okumak
	Abuk sabuk konuşmak
	Habbeyi kubbe yapmak
	Daldan dala konmak
	Açık kapı bırakmak
	Dananın kuyruğu kopmak

A	Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak
B	Olay patlak vermek, beklenen ve korkulan sonucun gerçekleşmesi
C	Çok sık, düşünce ya da konu değiştirmek
Ç	Düşünmeden, birbiriyle ilgisi olmayan, tutarsız, saçma sapan söz söylemek
D	Önemsiz, küçük bir şeyi büyütüp mesele çıkarmak
E	İnandırıcı olmayan, oyalayıcı ve avutucu sözler söylemek

56. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen deyimlerden uygun olanıyla tamamlayınız.

Seferber olmak	Saati saatine uymamak
Demir atmak	Saçını süpürge etmek
Ses çıkarmamak	Can atmak

Annesi ile okula gitmek için
Yıkılan binadan onu kurtarmak için herkes
Feribot, fırtına başlayınca limana girip
Sizi okutabilmek için
Osman'a güvenmiyorum çünkü
Söylenen sözlere nasıl şaşıyorum.

57. Aşağıdaki tabloda bazı kelimelerde aldığı ekten sonra oluşan ses olayları örneklenmiştir.

	KELİME	EK	SES OLAYI
I	Başak	-da	Ünsüz benzeşmesi
II	sahip	-i	Ünsüz yumuşaması
III	oyna-	-yor	Ünlü düşmesi
IV	akıl	-in	Ünlü düşmesi

Tabloda verilen örneklerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

58. Birden çok heceli ve a, e ünlüleri ile biten fiiller, ünlüyle başlayan ek aldıklarında bu fiillerdeki a, e ünlülerinde söyleyişte yaygın bir daralma (ı ve i'ye dönme) eğilimi görülür. Ancak söyleyişteki ı, i ünlüleri yazıya geçirilmez.

Verilen açıklama TDK'nin ünlü daralması ile ilgili kurallarından bir tanesidir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir yazım yapılmıştır?

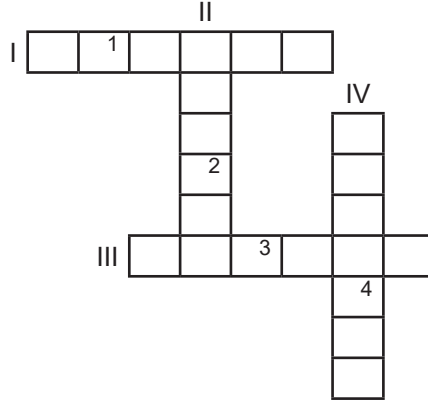
- A) Yemekten hemen sonra ödevlerine başlayacaksın. B) Ödevler bittikten sonra bana anlatacaksın.
C) Yarım saat kadar da kitap okuyacaksın. D) Özetini düzgün bir şekilde deftere yazıcağısın.

59. Annesi, Arda'nın kazandığı parayı yatağın altından çıkardı ve saydı. Yüzünde hafif bir gülümsemeye "Bu para senin okul ihtiyaçlarını karşılar; yarın uyu, kalkmana gerek yok." dedi. Arda'nın yarın için başka bir planı vardı. Sabah yine erkenden kalktı. Cüssesinden büyük boya sandığını sırtladı ve her zaman olduğu gibi kardeşinin yanağına bir öpücük kondurarak evden çıktı. Bugün, diğer günlerden farklıydı; son kez ayakkabı boyayacaktı. Okul için gereken parayı biriktirmişti. Sadece kardeşine bir hediye almak için çıkmıştı.

Bu paragraf aşağıdaki türlerden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Masal B) Anı C) Öykü D) Deneme

60. Bahar ayları geldiğinde insanlar bizim oralarda mantar toplamaya giderler. Güzel yemeği olur. Yanına da bol kaymaklı bir ayran indirdin mi tadından yenmez. Fakat uzun zamandır yoğun iş trafiği memlekete gitmemin önünde bir barikat gibi duruyor.

- I. Sütün veya yoğurdun yüzünde zar durumunda toplanan, açık sarı renkli, koyu ve yağlı katman, krema.
II. İçinde zehirli de bulunan, silindirik bir gövde ve üst tarafı şapka biçiminde olan ilkel canlıların genel adı.
III. Ulaşım yollarının yayalar ve her türlü taşıt tarafından kullanılması, gidiş geliş, seyrüsefer
IV. Bir yolu veya geçidi kapamak için her türlü araçtan yararlanılarak yapılan engel

Anahtar sözcük:

1	2	3	4

Yukarıdaki bulmaca metne göre çözüldüğünde anahtar sözcük hangisi olur?

- A) A T A K B) A N A R C) A R A R D) A T A R

61.

DEPREM SIRASINDA

Hedef Küçültmek İçin
Deprem Pozisyonu

ÇÖK, KAPAN, TUTUN!

- Güvenli bir yer bulup diz üstü **ÇÖK**
- Başını ve enseni koruyacak şekilde **KAPAN**
- Düşmemek için sabit bir yere **TUTUN**
- Derin derin nefes alarak sakinleş

**SARSINTI GEÇİNCEYE KADAR
OLDUĞUN YERDE KAL!**

**SARSINTI GEÇİNCE
GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN
TALİMATLARINA UYARAK
ACİL TOPLANMA ALANINDA TOPLAN !**

Bu bilgilerden hareketle deprem esnasında hangisinin yapılması yanlıştır?

- A) Deprem başladığında güvenli bir yer bulup çökmeliyiz.
- B) Sarsıntıyla düşecek eşyaların zarar vermemesi için bir süre elimizle başımızı koruyarak beklemeliyiz.
- C) Bu sırada bilincimizi kaybetmemek için derin derin nefes almalıyız.
- D) Sarsıntı uzun süre devam ederse en yakın çıkıştan hızlı bir şekilde çıkmalıyız.

62.

Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.

Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

Yer adları (kita, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu yazım kurallarından herhangi birini örnekleyen bir kullanım yoktur?

- A) Balıklar Çanakkale Boğazı'ndaki akıntıyı kullanarak hızlarını arttırdı.
- B) Adıyaman'da bir süredir Keleş Konağı'nda eğlenceler düzenleniyor.
- C) Kurak denilen Harran Ovası artık bir pamuk ovası oldu.
- D) Tamirat denilince akla gelen ilk alet İngiliz anahtarıdır.

CEVAP ANAHTARI

1.

ATASÖZÜ	
a	Vakitsiz öten horozun başını keserler.
b	Bir el bir eli, iki el bir yüzü yıkar.
c	Bir ağızdan çıkan bin ağza yayılır.
d	Akarsu, çukurunu kendi kazır.
e	Kaçan balık büyük olur.

KONU	EŞLEŞTİRME
Fırsat	(d)
Zaman	(a)
Dedikodu	(c)
Dayanışma	(b)
Çalışmak	(e)

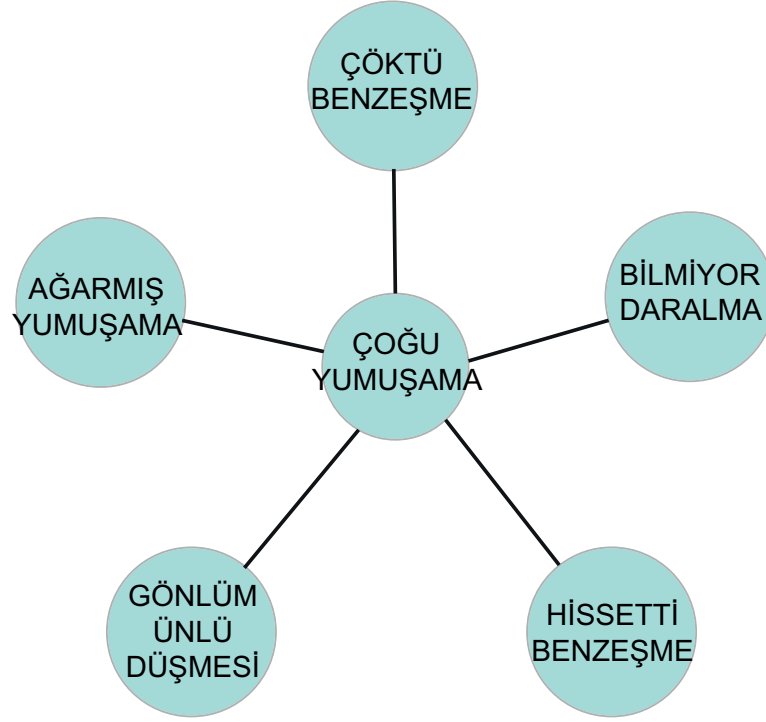
2.

CÜMLELER	ÜNSÜZ BENZEŞMESİ	ÜNSÜZ YUMUŞAMASI
Denizin dibini göremiyorum.		X
Yavaşça içeri girdim.	X	
Saat beşte evde olmalıyım.	X	
Öğrencilerin çoğu dışarıda bekliyor.		X
Sakız çiğneyince insan acııyor.		X
Umudu yollara bıraktık.	X	X

3.

CÜMLELER	GERÇEK	MECAZ	TERİM
Ülkemizi yükseltecek genç <u>beyinlere</u> ihtiyaç var.		X	
Biraz hızlı <u>yürüyelim</u> çocuklar.	X		
Olayın üzerindeki sis <u>perdesi</u> kalktı.		X	
Üç yıldır <u>soğuk</u> bölgelerde yaşıyorum.	X		
Bu hafta eylem <u>köklerini</u> öğrendik.			X
Babam bugün çok <u>kızgın</u> duruyordu.		X	
Arkadaşların <u>sırlarını</u> kimseye anlatma.	X		

4.

5. C

6.

I	Dans eden kelebekler, göz kırpan kuşlar vardı yolumuzda.
Kullanılan söz sanatı:	KİŞİLEŞTİRME
II	Kuşlar sevinçle ötüyordu.
Kullanılan söz sanatı:	KİŞİLEŞTİRME
III	Sular annemin yüzü gibi tertemizdi.
Kullanılan söz sanatı:	BENZETME

7. - Mart büyük yazılacak.
- pazar küçük yazılacak.
- kuzeyi küçük yazılacak

8.	MECAZ	Zaman <u>darlığından</u> ders çalışamadık.
	GERÇEK	<u>Alçak</u> damlı evlerden yüksek tepelere baktık.
	MECAZ	Hayatımıza girdiğinden beri <u>tadımız</u> kalmadı.
	GERÇEK	<u>Hafif</u> torbayı alıp yola koyuldu Keloğlan.
	MECAZ	Bilgi bakımından <u>zayıf</u> bir öğrenciymiş.

9. C

10. D

11.	a	Saf renkten hafif uzaklaşmış
	b	Tam nota göre düşük olan
	c	Kırılmış olan
	d	Kemiğin bir etkiyle kırılması
	e	Kırıntı
	f	Gücenmiş, üzgün

(e)	Yerler ekmek kırığıyla dolmuş.
(d)	Kolumdaki kırık çok şükür iyileşti.
(a)	Kırık beyaz gelinlik giymişti.
(c)	Sandalyenin kırık ayağını tamir ettim.
(b)	Karnesinde üç dersten kırık vardı.
(f)	Hüzünlü ve kırık bakışları içimi acıttı.

12. 4

13. B

14. D

15.

bir çok
el ele

düm düz
pek az

kırk iki
10'ar

Verilen sözcüklerden yazımı yanlış olanları yuvarlak içine alınız.

16.

- I. Kimse bizim değerimizi bilmiyor.
- II. Toplumdaki bireylerin hepsinin ayrı yeri vardır.
- III. Kardeşine de aynı cevabı vermiş.
- IV. Cemiyet içinde saygılı olmalıyız.

17.

ANLAM EŞLEŞTİRME

Yüzünün derin çizgilerinden adamın kaç yaşında olduğunu tahmin edebiliyorum.	GERÇEK
Aramızdaki kırgınlıklara bir çizgi çekmek zorundayız.	MECAZ
Küçük çocuk yazmayı öğrenmek için çizgiler çiziyordu.	GERÇEK
Çizginin yalnız uzunluk boyutu vardır.	TERİM

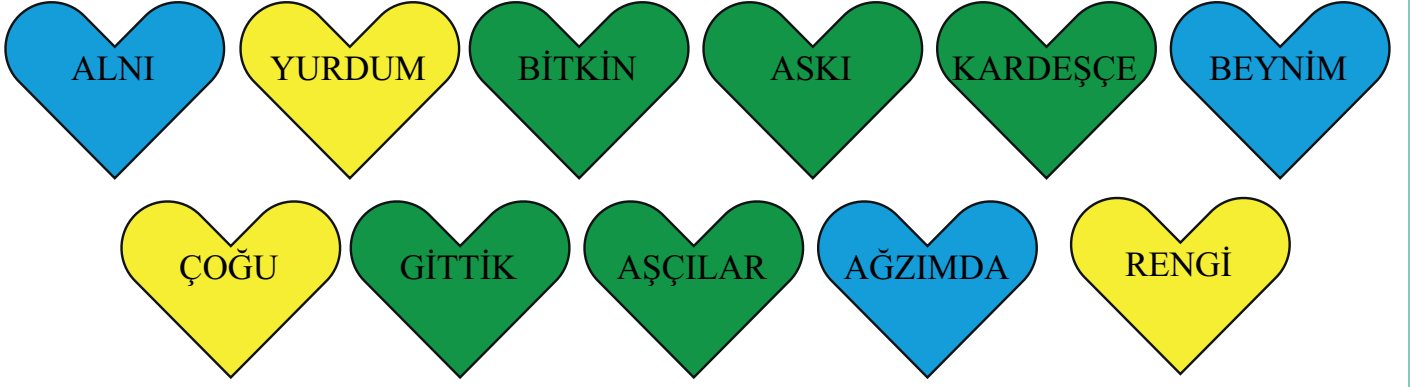
18. Verilen cümlelerde virgölün hangi görevlerde kullanıldığını karşlarına yazınız.

CÜMLE	KULLANIMI
Küçük, koltuğun arkasına saklanmıştı.	Anlam karışıklığını önlemek
Yanıma sarı saçlı, yeşil gözlü bir çocuk oturdu.	Eş görevli sözcükleri ayırmak
Çınar ağacı, yazın sıcak günlerinde misafirlerine serinlik sunardı.	Yüklemeden uzak düşmüş özneyi ayırmak
Gömlüklerini çıkardı, ütüledi, dolaba koydu.	Birden fazla cümleyi ayırmak
Kapıyı çalıp içeri gir, dedi.	Tırnak içine alınmayan alıntı cümleleri belirtmek
Kasada 10,75 para vardı.	Ondalık sayıları ayırmak
Tamam, dediğin gibi olsun.	Cümleye ret, onay, kabul anlamı katan sözcükleri ayırmak
Mehmet Akif, İstiklal Marşı'nın unutulmaz şairi, törenle anıldı.	Cümle içinde ara söz ve ara cümleleri ayırmak

19.

PANİK	Ani dehşet duygusu,büyük korku.
DİRENÇ	Dayanma,karşı koyma gücü.
TABAKA	Katman ,birbiri üzerinde bulunan yassıca maddelerde her biri.
İSTEK	Bir şeye duyulan eğilim,arzu.
YAŞAM	Ömür,hayat.

20.

21. B

22.

Sözcük	Ek	Oluşan Sözcük	Ses Olayı	Sözcük	Ek	Oluşan Sözcük	Ses Olayı
Kitap	-cı	kitapçı	ünsüz benzeşmesi	Kurt	-u	kurdu	ünsüz yumuşaması
Renk	-e	renge	ünsüz yumuşaması	Kâğıt	-cı	kağıtçı	ünsüz benzeşmesi
Gözlük	-ü	gözlüğü	ünsüz yumuşaması	Gönül	-ü	gönlü	ünlü düşmesi
Gözlük	-de	gözlükte	ünsüz benzeşmesi	Borç	-a	borca	ünsüz yumuşaması
Yurt	-daş	yurttaş	ünsüz benzeşmesi	Resim	-i	resmi	ünlü düşmesi
Borç	-dan	borçtan	ünsüz benzeşmesi	Topaç	-ı	topacı	ünsüz yumuşaması

23. B

24.

- Günlük hayattaki kıyafetlere**
- Dönemin mimari yapısına**
- Hangi milletlerden oluştuğuna
- Halılarda kullanılan desenlere**

25	26	27	28	29	30	31
B	D	D	B	C	D	D

32. Metinlerin türlerini karşlarına yazınız.

METİN	TÜR
Meşe bir gün saza demiş: “Doğrusu Tanrı size gadirlik etmiş. Minnacık bir serçe konsa üstünüze beliniz bükülür. Suları ürperten seher yeli baş eğdirir size. Bir de benim şu dağ gibi gövdeme bak! Güneş bile zor giriyor içime, fırtına dallarıma oyuncak. Her esen yel sana bora, bana kasırgalar meltem. Bari gelip gölgede yaşasan da üzerine kanat gersem. Ama sizin soyunuz nedense gider sulu rüzgârlı yerlerde biter. Acıyorum sizlere.	FABL
Gece saat on ikiyi on geçiyor. Taksim’de saatin altında tramvayı bekliyorum. Öyle olmasa, bu kadar ince eleyip sık dokumaya lüzum görmeyip; “Vakit gece yarısını geçmişti.” derdim. Epey oluyor. Baharın bu soğuk günlerinde, şu devam eden kıştan bir buz gibi gece, hatırıma geliyor. O zamanlar daha Camlı Köşk’ün camları ve hanende ilanlarının mavi ışığını üşüterek geçen buz gibi bir rüzgâr esiyordu.	ÖYKÜ
Japonya Depremi 11 Mart Cuma günü Japonya’nın kuzeyinde 8.9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Yerel saatle 14.46’da meydana gelen deprem, yüzyılın en büyük beşinci depremi olarak kayıtlara geçti. Japonya’da önce 8.9 olarak duyulan sarsıntının ABD Jeoloji Merkezince 8.8 şiddetinde olduğu belirtildi. Deprem yerin 10 kilometre altında, ve ülkenin doğu kıyısına 125 kilometre uzaklıkta olduğu kaydedildi.	HABER YAZISI

33. Aşağıda “dil” ile kurulan bazı deyimlerin anlamları verilmiştir. Bu anlamlar doğrultusunda deyimleri doğru olarak tahmin ediniz.

1	Bir kimse ya da bir şey için kötü söz söylemek	Dil uzatmak
2	Sonunu düşünmeden gelişigüzel konuşmak	Dilini tutamamak
3	Söyleyecek duruma gelmek.	Dilinin ucuna gelmek
4	Birinin kötü ve yanlış davranışının sürekli söylemek.	Diline düşmek
5	Tekrar tekrar söylemekten usanmak, bıkmak	Dilinde tüy bitmek

34	35	36
A	C	D

37	38	39	40
A	FABL	C	C

41. Bu görselle ilgili olarak çıkarımlar doğru ise D, yanlış ise Y yazınız:

ÇIKARIMLAR		
1	Sıcaklıkla yağış miktarı arasında tutarlı bir ilişki yoktur.	D
2	Kış mevsimi ile yaz mevsimi arasında sıcaklık farkı çok fazladır.	Y
3	Kış mevsimi ile yaz mevsimi arasında yağış farkı çok fazladır.	D
4	En fazla yağış yaz aylarında düşmektedir.	D
5	Kışın sıcaklığın sıfırın altına düştüğü görülmektedir.	Y

42	43	44
1. Kapı	C	D

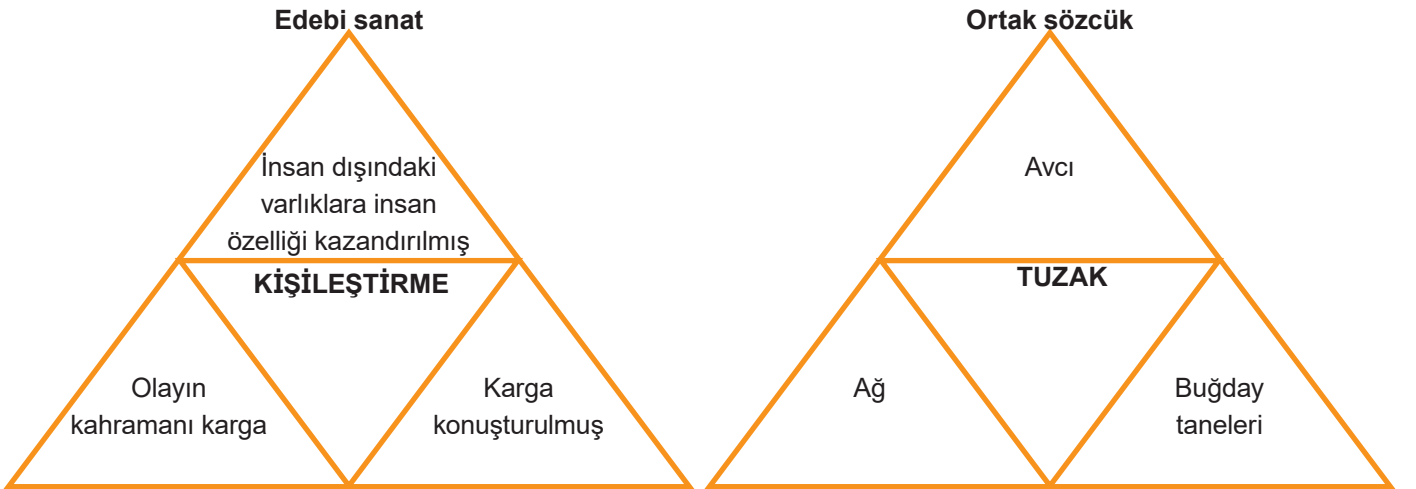
45. a. Bulut

b. İyilik yapanlar hiçbir zaman ölmez.

c. 3. kapı

“Ben 3. kapıdan çıktım.”

46. Aşağıdaki tabloya verilen ipuçlarından yararlanarak istenilen sözcüğü yazınız:

47. Tabloda verilen kelimelerdeki ses olaylarını karşısına yazınız.

Yalnız	Ünlü düşmesi
Ayrılık	Ünlü düşmesi
Konakta	Ünsüz benzeşmesi
Aklım	Ünlü düşmesi
Gençlikte	Ünsüz benzeşmesi

Yanlış	Ünlü düşmesi
Diyordu	Ünlü daralması
Başkan	Ünsüz benzeşmesi
Dalgınlığı	Ünsüz yumuşaması
Niye	Ünlü daralması

48.

ÜNSÜZ BENZEŞMESİ	ÜNSÜZ YUMUŞAMASI	ÜNLÜ DÜŞMESİ	ÜNLÜ DARALMASI
açtığı yaptığı araştırmalar yaptıklarını araştırmalara paylaştığını belirtti	açtığı olduğunu yaptığı paylaştığını	ayrı yanlış	söylüyorlar

49. Aşağıda cümlelerde verilen altı çizili kelimeleri anlam özellikleriyle eşleştiriniz.

Arabadan inerken <u>başımı</u> kapıya çarptım.	Gerçek anlam	Derste <u>zamir</u> ve <u>sıfatları</u> karıştırınca herkes bana güldü.
Okulda, öğrencilerine karşı <u>sıcak</u> tavırları öğretmeni sever.	Mecaz anlam	Masanın <u>kırık ayağını</u> tamir etmek için bir çivi yeter.
Öğretmenimiz <u>kızgın</u> bir şekilde sınıfa girdi.	Terim anlam	Filler iri ve hantal <u>gövdelerine</u> rağmen çok atik hayvanlardır.
<u>Boğazı</u> geçtikten sonra Marmara Denizi'nin güzelliğini görmeye başladık.		Hiçbir zaman cesaretinin <u>kırılmasına</u> izin verme.

50. Aşağıdaki kelimeleri belirtilen anlama gelecek şekilde cümlede kullanınız.

PERDE	Gerçek	Evin perdesini yıkadık.
	Mecaz	Gözüne perde inmişti.
	Terim	Tiyatro perdesi çok ihtişamlı gözüküyordu.

DOĞRU	Gerçek	Dönemeçsiz, doğru yolları severim
	Mecaz	Sonunda işe uygun, doğru dürüst biri buldum.
	Terim	Bir noktadan iki doğru geçer.

51.

ÜNSÜZ BENZEŞMESİ
aktaran
araştırma
kaybettiğimizde
saatte
kaybettiğimizi
konuştı

ÜNSÜZ YUMUŞAMASI
bozukluğu
görüldüğünü
kaybettiğimizde
olmadığını
kaybettiğimizi
ediyoruz

ÜNLÜ DÜŞMESİ
kaybettiğimizde
kaybettiğimizi

52.

D	"Arkadaşları arasında en <u>sevdiği</u> Ahmet'miş." cümlesinde altı çizili sözcükte ünsüz yumuşaması olmuştur.
Y	"İnsanlar her zaman <u>affedic</u> i olmalıdır." cümlesinde altı çizili sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.
D	" <u>Faydasız</u> işlerle uğraşmak hiçbir işle uğraşmamak gibidir." cümlesinde altı çizili kelimedede ses olayı yoktur.
D	"Elvan, sınıfta parasını <u>kaybetmişti</u> ." cümlesinde altı çizili kelimedede birden fazla ses olayı vardır.
Y	"Evin <u>önü</u> bir panayır gibi olmuştur." cümlesinde altı çizili kelimedede kaynaştırma sesi kullanılmıştır.
D	"Ramazan <u>geldiğinde</u> hepimizin <u>kulağı</u> ezanı bekler." cümlesinde altı çizili kelimelerde aynı ses olayı vardır.
D	"İngiltere bir maçta sekiz gol <u>atmıştı</u> ." cümlesinde altı çizili kelimedede ünsüz benzeşmesi vardır.
D	" <u>Nesli</u> tükenen hayvanların fotoğraflarını topluyordu." cümlesinde altı çizili sözcükte ünlü düşmesi vardır.

KENDİNİ KONTROL ET

A	F	E	R	İ	N
---	---	---	---	---	---

53. Aşağıdaki sözcüklerin eş anlamlılarını(anlamdaş) karşısına yazınız.

Doktor	Hekim	Cümle	Tümce
Amaç	Hedef	Hasret	Özlem
Beyaz	Ak	Şöhret	Ün
Duygu	His	Sözcük	Kelime

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını (karşıt) karşısına yazınız.

Zengin	Fakir	Ağır	Hafif
Zarar	Yarar	Yaşlı	Genç
Borç	Alacak	Yokuş	İniş
Savaş	Barış	Yanlış	Doğru

Verilen cümlelerde geçen eş sesli (sesteş) sözcükleri cümlenin karşısına yazınız.

Bakkaldan iki kilo çay, bir kilo elma aldım.	Çay, al
Sazların arasından bize doğru yüzen bir kaz gördüm.	Saz, kaz, yüz
Ben her yaz buralara kekik toplamaya gelirim.	Ben, yaz
Ocak ayında yollar kapalı olduğu için köye gidemedik.	Ocak, yol, ay

54. Aşağıdaki atasözlerini ilgili oldukları anlamla eşleştiriniz.

Baş başa vermeyince taş yerden kalkmaz.	YARDIMLAŞMA
Damlaya damlaya göl olur.	TASARRUF
Ak akçe kara gün içindir.	TASARRUF
İnsan beşer, kuldur şaşar.	HOŞGÖRÜ
Komşu komşunun külüne muhtaçtır.	YARDIMLAŞMA
Bol bol yiyen, bel bel bakar.	YARDIMLAŞMA
Ak koyunun kara kuzusu da olur.	HOŞGÖRÜ
Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.	HOŞGÖRÜ
İşten artmaz, diştten artar.	TASARRUF
Yalnız taş duvar olmaz.	YARDIMLAŞMA
Bu kadar kusur kadı kızında da bulunur.	HOŞGÖRÜ

55. Aşağıda verilen deyimleri yanındaki cümlelerle eşletiriniz.

E	Masal okumak
Ç	Abuk sabuk konuşmak
D	Habbeyi kubbe yapmak
C	Daldan dala konmak
A	Açık kapı bırakmak
B	Dananın kuyruğu kopmak

A	Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak
B	Olay patlak vermek, beklenen ve korkulan sonucun gerçekleşmesi
C	Çok sık, düşünce ya da konu değiştirmek
Ç	Düşünmeden, birbiriyle ilgisi olmayan, tutarsız, saçma sapan söz söylemek
D	Önemsiz, küçük bir şeyi büyütüp mesele çıkarmak
E	İnandırıcı olmayan, oyalayıcı ve avutucu sözler söylemek

56. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen deyimlerden uygun olanıyla tamamlayınız.

Annesi ile okula gitmek için **can atıyordu**.

Yıkılan binadan onu kurtarmak için herkes **seferber oldu**.

Feribot, fırtına başlayınca limana girip **demir attı**.

Sizi okutabilmek için **saçını süpürge etti**.

Osman'a güvenmiyorum, çünkü saati **saatine uymuyor**.

Söylenen sözlere nasıl ses **çıkarmadı** şaşıyorum.

57	58	59	60	61	62
C	D	C	A	D	D

meb.gov.tr